

Småbarnsastma/Förkylningsastma

Både barn och vuxna kan ha astma. Det är en inflammatorisk reaktion i lungornas små luftvägar som gör det trångt för luften att passera och svullnaden gör det svårt att andas. Många småbarn (under 6 år) reagerar på detta sätt vid vanliga förkylningar. Denna typ kallad förkylningsastma försvinner oftast innan barnen börjar skolan.

Astma kan också bero på allergi och hos barn som har allergi, eksem eller ärftlighet för astma kan besvären fortsätta även efter småbarnsåren och kallas då "vanlig" eller "äkta" astma. Även dessa barn brukar få mer andningsbesvär när de blir förkylda och då behandlas det på samma sätt.

LUFTRÖRSVIDGANDE BEHANDLING

När ditt barn försämras i sin astma behöver det inandas medicin som vidgar luftrören. Detta ges med andningsbehållare (spacer).

Denna behandling verkar snabbt mot täta luftrör och är kortverkande.

Preparat: Airomir eller Ventoline, 0,1 mg/puff. Blå förpackning. Biverkningar: Darrningar, hjärklappning och huvudvärk. Övergående och inte farliga.

ANTIINFLAMMATORISK BEHANDLING

Vid förkylning kan tidigt insatt antiinflammatorisk behandling minska astmasymtomen. Behandlingen är långverkande och ger ingen omedelbar effekt. Den startas vid första tecken till förkylning.

Om förkylningen försvunnit inom 24 timmar och barnet mår bra, avbryts behandlingen. Om förkylningen kvarstår (även utan astmasymtom) fortsätter behandlingen i cirka 10 dagar.

Preparat: Flutide 125 µg/puff. Orange förpackning. Kortison som andas in med spacer. Ge gärna 1 puff Airomir 20 min före Flutide. Detta för att öppna luftrören.
Biverkningar: Ovanliga. Svampinfektion (muntorsk). Detta undviks om munnen sköljs och tänderna borstas samt kinderna tvättas efteråt (om mask används).

Preparat: Singulair 4 mg. Anti-leukotrien som tuggtablett eller granulat. Kan ges som tillägg till Flutide eller till dem som inte kan inhalera Flutide. Singulair ges ej till barn under 6 månader. *Biverkningar:* Kan ge påverkan på sömn och humör.

NÄR ÄR LÄKEMEDLET SLUT?

Man kan spraya en dos på ett fönster, om man ser ett vitt moln har man doserat kvar. Om man inte ser ett vitt moln är det bara drivgas kvar och läkemedlet är slut.

Tänk på att barnet alltid ska andas i spacern efter varje puff, när du ger flera puffar i rad. För varje puff ska barnet ta 5–6 andetag i spacern.

Astmabehandling hemma

Behandlingsplan för barn 0–5 år med astma som försämras vid förkylningar

NAMN

PERSONNUMMER DATUM

LÄKARE

UPPFÖLJNING SKER HOS

Barnet mår **bra** trots förkylning

Inga eller lättare andningsbesvär

Starta anti-inflammatorisk behandling *vid första tecken till förkylning*

- Flutide 125 µg/puff (**orange**) – 2 puffar morgon och kväll i 4 dagar, därefter 1 puff morgon och kväll i ytterligare 7 dagar.
- Montelukast tablett/granulat 4 mg 1 gång dagligen i 10 dagar.

Om barnet får lättare andningsbesvär

- ✓ Ge luftrörsvidgare **Airomir**: **1-2 puffar vid behov**

Tänk på att barnet ska andas i spacern efter varje puff

•Se till att barnet dricker som vanligt

•Ge febernedsättande (Paracetamol eller Ibuprofen) vid behov

•Undvik tobaksrök och annat som förvärrar barnets astma

Gul zon

Barnet mår **inte bra** och har astmasymtom

Påbörja akut astmabehandling

1

Ge **1 akutdos Airomir** och vänta **30 min.**
 4 puffar till barn under 2 år
 4-6 puffar till barn över 2 år

Om barnet inte är i **Grön zon** gå till steg 2.Tänk på att barnet ska andas i spacern efter varje puff

2

Ge ytterligare **1 akutdos Airomir**
 och vänta **30 min.**

Symtom

- Väsande andning
- Ansträngd andning
- Andas snabbt
- Leker mindre än vanligt
- Vaknar p.g.a. andningssvårighet
- Bukandas
- Indragningar under revbenen eller i halsgropen

Bättre ←

→ Inte bättre

Ge **1-2 puffar Airomir** var 4:e timme i 1 dygn
 Gå sen tillbaka till **Grön zon**.

Sök **akut sjukvård**

Ge **1 akutdos/timme** tills ni träffat läkare
 om barnet inte blir bättre.

Vid ny försämring inom 24 timmar:
 Sök **akut sjukvård**.

Vid ny försämring efter 24 timmar:
 Upprepa **akut astmabehandling** enligt Gul zon.

Röd zon

Barnet mår **mycket dåligt**

- Barnet är kraftigt andningspåverkat, slött och svårt att få kontakt med
- Astmasymtomen förvärras trots behandling enligt Gul zon
- Vill inte dricka, prata eller leka alls
- Läppar eller fingrar börjar bli blå/grå

Ring 112 och sök barnakuten!Fortsätt ge barnet **1 akutdos** var **30:e min** tills ni blivit omhändertagna.

Ta alltid med spacer och astmamediciner när du söker akut med ditt barn

Instruktionsvideo hur du använder andningsbehållare och dina inhalationsmediciner finns på: www.medicininstruktioner.se